

Nemzetpolitikai összefoglaló

2015. 43. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Új Magyar Ház Torontóban

Megfelel a 21. századnak az új torontói Magyar Ház, amely a magyar közösség minden igényét ki tudja szolgálni - nyilatkozott az újonnan felavatott intézményről Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára. Az államtitkár kanadai látogatásának hármasként célja volt: a torontói Magyar Ház felavatása, a Külhoni Magyarságért Díj átadása a Szent Erzsébet Római Katolikus Magyar Egyházközség és Magyar Iskolának, és az 1956-os megemlékezéseken való részvétel. Potápi emlékeztetett rá: a helyi magyar közösségnek évek óta vágya volt, hogy a legnépesebb kanadai nagyvárosban legyen ismét Magyar Ház. Az erre a célra megtalált épület megvásárlásának és átalakításának költsége 1,8 millió kanadai dollár volt; ennek kétharmadát a magyar közösség fedezte, amihez a magyar kormány egy nyár végén meghozott döntésével 600 ezer dollárral járult hozzá. Az államtitkár elmondta, hogy az új központ nagy és kisebb események megrendezésére alkalmas, modern, jól megközelíthető, nagy parkolóval rendelkező létesítmény. Reményét fejezte ki, hogy az épület megtelik étellel és hogy a fiatalokat is be lehet majd vonni a munkájába. A Torontói Magyar Ház átadásán jelen volt a Grezsa István, a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkárságának miniszteri biztosa és a Pánczél Károly, az Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságának elnöke által vezetett küldöttség is, amelyek több kanadai városban '56-os megemlékezéseken részt vettek. Potápi Árpád János köszöntőt mondott a Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasainak díszvacsoráján a Niagara Falls-i Árpád Hallban, vasárnap pedig a torontói magyar közösség megemlékezésén vett részt, szót ejtett azokról a magyarokról, akiknek a felkelésben való részvételük miatt el kellett hagyniuk hazájukat, és a többi között Kanadában telepedtek le. „Megbecsült és hű állampolgárai lettek Kanadának, de ugyanakkor mindvégig kitarítottak magyarságuk, a magyar nemzethez való tartozásuk mellett” - mondta. Kitért rá, hogy ezeket az embereket sokáig megvégezték Magyarországon, ami a rendszerváltozáskor jelentősen módosult, és a magyar kormány 2010-ben mondta ki azt, hogy őket nem elfelejteni, hanem megbecsülni kell, „hiszen az ő szorgalmukon, helytállásukon, becsületükön keresztül ismernek meg bennünket, magyarokat”. „Ezért ők Magyarország tiszteltbeli nagykövetei, bárhol is éljenek és nagyon sokat köszönhet nekik a mai magyarság is” - tette hozzá az államtitkár.

Aurescu: fontos a magyar–román partnerség

Romániának higgadtan kell reagálnia a magyar kijelentésekre, de a román–magyar kapcsolatokat stratégiai partnerek közötti viszonyként kell kezelni – jelentette ki Bogdan Aurescu román külügyminiszter egy, az Agerpres hírügynökségnek adott interjújában. A bukaresti diplomácia vezetője szerint a kétoldalú kapcsolatok számos alappillére támaszkodnak, ilyen az 1996-os magyar–román alapszerződés, amely szerinte jól

működik, valamint a 2002-ben megkötött stratégiai együttműködési megállapodás. „Létezik a jószomszédság elve, amelynek vezérelvként kell működnie a kétoldalú kapcsolatokban, és számos, konkrét pozitívum van, amely a Románia és Magyarország közötti kapcsolatban történik.” A külügyminiszter megjegyezte ugyanakkor, hogy vannak megoldatlan ügyek is, például a kisebbségi vegyes bizottsági megállapodás, amelyről 2011 óta folyik az alku, és amely kapcsán Románia azt reméli, hogy sikerül végre tető alá hozni, mivel Aurescu szerint az mind a romániai magyar, mind a magyarországi román közösség számára fontos. A külügyminiszter egyúttal örömét fejezte ki, hogy a magyar külügyi tárca kedvezően reagált a mostanihoz hasonlóan békülékeny hangvételű múlt heti nyilatkozatára. Aurescu kitért a Budapest által a magyar–román határra a migránsok esetleges inváziójának megakadályozására tervezett kerítésre is, amely kapcsán kifejtette: jelenleg nincs kézzel fogható ok annak megépítésére.

Magyarország teljes mértékben nyitott arra, hogy Romániával pragmatikusan, normálisan együttműködjön, és bár a két ország viszonyában sok még a megoldandó kérdés, egyértelműen látszanak a pozitív jelek – mondta el Sziijártó Péter kedden telefonon az MTI kérdésére. A külgazdasági és külügyminiszter hangsúlyozta: egyetért abban, hogy Bukarest és Budapest egymás stratégiai partnererei, hiszen jelentős magyar nemzeti közösség él Romániában, illetve Magyarország második számú exportpiacáról van szó. Magyarországnak épp ezért érdeke, hogy normális párbeszéd legyen a két ország politikai vezetői között – hangsúlyozta a tárcavezető, hozzátéve, hogy ő erre „teljes mértékben nyitott”. Mint kifejtette, vannak még megoldásra váró ügyek elsősorban a romániai magyar közösség szempontjából, és ha ezekre megnyugtató válasz születik, akkor Magyarország készen áll a 2011-ben megnyitott kisebbségi vegyes bizottsági jegyzőkönyv lezárására.

A román-magyar együttműködés fontosságáról beszélt Sziijártó a Digi24 műsorában

Pragmatikus együttműködéssel kell a kölcsönös bizalom légkörét megteremteni a magyar–román kapcsolatokban is, úgy, ahogy az Szlovákia esetében történt - hangoztatta Sziijártó Péter Magyarország külgazdasági és külügyminisztere a Digi24 hírtelevízióknak adott interjújában, amely szombat este, a Diplomata-útlevel című külpolitikai magazinban került képernyőre. A miniszter azt mondta, a Kárpát-medencében a történelmi örökség miatt komoly feszültségek állhatnak elő a kétoldalú kapcsolatokban, ezért mindig nagy a jelentőségük a kölcsönös bizalmat építő lépéseknek. „Szlovákia esetében a gazdasági, energetikai, közlekedési pragmatikus együttműködés olyan bizalmi alapot teremtett már, amire ráállva a nehéz kérdések is könnyebben vitathatóak meg. Románia esetében is szeretném ezt elérni, hogy legyen egy olyan kölcsönös bizalom egymás iránt, amelyre alapozva a mégoly nehéznek tűnő ügyeket is a siker reményében meg tudjuk vitatni” - fogalmazott Sziijártó Péter. Az utóbbi időben a bevándorlási ügyvel kapcsolatban

elfogadhatatlan kritikák érték Magyarországot a román miniszterelnök részéről - mondta - , amire „megfelelő hangnemben” kellett reagálni, de hozzátette: azt szeretné, hogy ezek az ügyek zárójelbe kerüljenek és a kétoldalú kapcsolat pozitívumai kerüljenek előtérbe. Ami a magyar-román határt illeti, elmondta, ott csak előkészítő földmunkák zajlanak. Megerősítette: Magyarország csak akkor fog Románia irányában a zöldhatár lezárását biztosító, az illegális határátlépéseket megakadályozó kerítést építeni, ha erre feltétlenül szükség lesz. „Különböző szolgálataink figyelik az embercsempészek által irányított bevándorlók mozgását, és csak ha olyan információk lesznek, amelyek arra vonatkoznak, hogy a bevándorlási útvonal Románia irányába fog eltérni, és újabb bevándorlási számra lehet számítani, akkor fogjuk eldönteni, hogy kell-e kerítést építeni a román-magyar határon” - jelentette ki Sziijártó Péter.

Fellángolt a székely önrendelkezés tüze

Székelyföld peremtelepülésein több száz helyszínen gyújtottak őrtüzet szombat este a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) tiltakozó akciója keretében, a régió önkormányzati jogát követelve. A szervezők közleménye szerint a hideg ellenére pár tízezren vettek részt a tömegrendezvényen, amely a Székelyföld 68 peremtelepülésén egy időben, ökumenikus istentisztelettel kezdődött, amelynek végén felolvasták a demonstráció kiáltványát, és a résztvevők kivonultak a környező magaslatokra őrtüzeket gyújtani, illetve a gépkocsik fénycsóvját tükrökkel az ég felé irányítani. Az SZNT közölte, az időjárási viszonyok miatt a tervezett légi felvételeket nem sikerült elkészíteni az eseményről. A kiáltványban kinyilvánították, hogy a határok kivilágításával kívánják a román kormány és a világ tudomására hozni, hogy a Székelyföld létezik, és élni akar az önrendelkezés jogával. „E jog alapján követeljük a Székelyföld államon belüli önkormányzását! Ragaszkodunk a nyolc székely széket és 153 önkormányzatot magában foglaló Székelyföld határaihoz, amelyet a helyi közösségek népszavazása tesz majd véglegessé” – áll a kiáltványban, melyet a Maros megyei Lukafalván Izsák Balázs SZNT-elnök olvasott fel. A dokumentum emlékeztet arra, hogy Románia kormánya nem mondott le a szándékáról, hogy a Székelyföldet egy román többségű óriásrégióba olvassza be, valamint arra, hogy a több ízben kinyilvánított autonómiaigényről párbeszéd sem kezdődhetett, mert az erre irányuló székelyföldi kezdeményezések rendre válasz nélkül maradtak. „Van egy nép a Kárpátok kanyarulatában, amely szabadon és békében akar élni, szabadon akarja használni anyanyelvét, és maga akar dönteni a saját sorsáról szülőföldjén” – idézik a kiáltványban a székelyföldi önkormányzatok autonómiapárti határozatait. „Követeljük, hogy az Európában gyakorolt normák érvényesüljenek, és a székely nép – Európa autonóm közösségeihez hasonlóan – megélhesse önrendelkezését a Székelyföld autonómiája révén. Azt az Európai Unióban elfogadott elvet kell irányadónak tekinteni, amelynek megfelelően a régiókat nem kijelölni, hanem elismerni kell” – áll a kiáltványban. A dokumentumban ismételt kinyilvánították: a Székelyföld autonómiája a teljes és tényleges jogegyenlőség

intézményi garanciáját biztosítja a régió minden lakója számára nemzeti, etnikai, nyelvi hovatartozásától függetlenül. Azt is leszögezi, hogy a Székelyföldnek önálló fejlesztési régiót is kell alkotnia. A kiáltványban párbeszédre szólították fel Románia kormányát, Magyarország kormányát pedig arra kérték, hogy szerezzen érvényt a két ország közötti alapszerződés 15/9. cikkelyének. Ebben a felek azt vállalták, hogy tartózkodnak az olyan intézkedésektől, amelyek a régiók etnikai arányait megváltoztatva arra irányulnak, hogy korlátozzák a kisebbségek szabadságjogait.

Pásztor: A VMSZ-es politikusokban bíznak a vajdasági magyar emberek

A Vajdasági Magyar Szövetség október 23-án Szabadkán tartotta meg az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 59. évfordulójának központi megemlékezését, ahol ünnepi beszédet mondott Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium gazdaságdiplomáciáért felelős államtitkára és Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke. Magyar Levente beszédében kiemelte: kevés olyan állandó motívum jellemző viharos nemzeti történelmünkre, mint a minden más egyéni és közösségi célon felül álló szabadságvágy, amelynek indíttatására magyarok egész generáció szálltak harcba.” A gazdaságdiplomáciai államtitkár hozzátette: ma is van miért tenni és küzdeni, de reménykedni is, ugyanis minden történelmi tragédia, a szabadságharcokat kísérő áldozatok, a bukásnak tűnő legyőzetés ellenére nyilvánvalónak kell válnia, hogy egyetlen áldozat sem volt hiábavaló, mert a magyar nemzet megmaradt és ma már szabad. Magyar Levente kiemelte, hogy a történelem áldozatainak való méltó tiszteletadás terén a vajdasági magyarság példamutatóan lépett fel. „A vajdasági magyarok példájából az egész nemzet erőt meríthet, abban való mély hitünk alapján, hogy – valamely sok esetben kifürkészhetetlen úton-módon – minden hős és mártír halála magában hordozza a megerősödés és a megújulás csíráját” – jelentette ki az államtitkár. Október 23-a a magyar nemzet történetében, akár jelképe a lyukas zászló, a hiány napja – mondta Pásztor István, a VMSZ elnöke. „Annak a napja, amikor a hiány akkorára növekedett, hogy elviselhetetlenné vált, ezáltal pedig erősebbé a józan észnél, a racionális méricskélésnél, a holnapnál” – folytatta a pártelnök. Hozzátette: október 23-a az a nap a magyar nemzet történetében, amikor a szabadság hiánya olyan hatalmasra nőtt, olyan elviselhetetlenné vált, hogy kilépett tőle medréből a világ. És a józan mérlegelés helyett az eszmék melletti harcba vitte őket. Pásztor István rámutatott: a hősök a mai magyarokra hagyományozták a lyukas zászló szimbólumát: a nemzeti szín tartalommal és nem hazugságokkal való megtöltésének nehéz, sokszor fárasztó, csalódásokat okozó, árulást is hozó feladatát. „Inkább legyen lyuk a nemzeti lobogóban, mint üresség és hiány az összetartozók, az elvekben, értékrendben, a munkában és teljesítményben hívók lelkében” – mondta a

politikus. Pásztor István beszédében a vasárnapi ukrajnai választásokra is kitért arra bízattva a kárpátaljai magyarságot, hogy és támogassák politikusaikat, akik felelősséggel és bátorsággal tesznek a nemzetért, mivel a vajdasági magyarok alig múlt húsz éve megtapasztalhatták, hogy kisebbségben és háborús helyzetben a nemzet a legerősebb megtartó erő. Pásztor továbbá kifejezte háláját a magyar miniszterelnök felé is, és a közös cselekvés folytatását sürgette egyebek mellett a vajdasági magyar gazdasági stratégia kidolgozásánál.

Pásztor István: A vége felé közeledik a magyar-szerb megbékélési folyamat

A magyar-szerb megbékélési folyamat a vége felé közeledik - jelentette ki Pásztor István, a tartományi képviselőház és a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke vasárnap a Csúrogon, ahol az 1944-1945-ben ártatlanul kivégzett áldozatokra emlékeztek. Az áldozatok emlékművét két éve állították, akkor Áder János magyar és Tomislav Nikolić szerb államfő is fejet hajtott a második világháborúban és azt követően ártatlanul kivégzettek előtt. Vasárnap politikai pártok, önkormányzatok, civil szervezetek, valamint a magyar diplomácia képviselői és magánszemélyek koszorúzták meg az emlékhelyet. Pásztor István a megemlékezést követően a sajtónak azt mondta: “ami ma politikailag, közéletileg, emberileg kiszabható feladat, annak a teljesítése szempontjából a megbékélési folyamat vége felé járunk”. Kifejtette, hogy ahol lehetett, ott a közösség emlékművet állított, a szerb törvényhozás parlamenti nyilatkozatot fogadott el a kollektív bűnösség elítéléséről, tavaly pedig a belgrádi kormány elfogadta azt a rendeletet is, amely hét évtized után hatályon kívül helyezte a három vajdasági település (Csúrog, Mozsor és Zsablya) magyar lakosságának kollektív bűnösségét kimondó határozatot. Hozzáfűzte, hogy az év végéig befejeződik a magyar-szerb akadémiai történész vegyes bizottság feltáró munkája is, az eredményeket pedig hamarosan bemutatják. “Azt hiszem, hogy az idén már emelt fővel tudunk megjelenni minden emlékhelyen, mert mint utódok teljesítettük azt, ami a feladatunk volt” - szögezte le. Pásztor ugyanakkor hozzátette, a megbékélés olyan folyamat, amelynek valójában soha sincs vége. “Előttünk áll a két társadalom szembesítése is. Elsősorban a szerb társadalom szembesítése, de önmagunk szembesülése is mindazzal, ami a negyvenes években történt (...) A megbékélés a megnyugvás alapfeltétele. Közösségi és egyéni szempontból is előbb megbékélésre van szükség ahhoz, hogy eljöhessen a megnyugvás fázisa. De haladunk, és ez a fontos” - tette hozzá a politikus. Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár azt üzenté az emlékezőknek: “rajtunk a sor, hogy bizonyítsuk az áldozatok előtt is és értük is, hogy lehet a délvidéki magyarság élete boldog akkor is, ha nehéz, akkor is, ha őseinket ilyen sorscsapás érte, mert van a magyarságnak jövője a Délvidéken”. Felolvasott levelében kitért arra, hogy Csúrog a magyarság nemzeti gyászhelye.

Az előzetes eredmények szerint sikeres volt a KMKSZ-UMDSZ összefogás

Kárpátalján rendben folyt vasárnap az ukrajnai helyhatósági választás, de az előzetes részvételi adatok szerint a magyar érdekképviselő szempontjából fontos Beregszászon és a Beregszászi járásban a megyei átlagnál alacsonyabb a választói részvétel. A mostani helyhatósági választásokon összefogott a két meghatározó kárpátaljai magyar szervezet, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ), hogy közös jelöltlistát állítson a Kárpátalja megyei tanácsba (közgyűlésbe) és más önkormányzatokba. Az ukrán helyhatósági választások jelentőségét növelte, hogy olyan alkotmánymódosítás van folyamatban, amely az önkormányzatok hatalmát politikai és pénzügyi szempontból is növelni fogja.

A magyar kormány nevében Semjén Zsolt üdvözölte a kárpátaljai magyar közösség összefogásának eredményét az önkormányzati választásokon. A nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes értékelése szerint már a részeredmények alapján megállapítható, hogy a két magyar párt megyei közös listája stabilan elérte a bejutáshoz szükséges 5 százalékos küszöböt. Rámutatott: az összefogás eredményeként a beregszászi polgármester választáson - a két magyar párt támogatásával - fölényes győzelmet aratott Babják Zoltán. A részeredmények mutatják, hogy a tömbmagyar települések zömében a járási megmérettetésen is a KMKSZ listája vezet, ez az összeredményeket is jelentősen befolyásolja, például a nagyszőlősi, ungvári és beregszászi járásokban. Az adatok bizonyítják, hogy az összefogás üzenete eljutott a kárpátaljai magyarság tagjaihoz, és az elért sikerekhez nagyban hozzájárult az is, hogy a Magyarországon dolgozók, tanulók éltek szavazati jogukkal, és részt vettek a szavazáson - hangsúlyozta Semjén Zsolt.

